

Vergaderjaar 1983–1984 Nr. 164a

15 831

Herziening van de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering omtrent het beklag over het niet of niet verder vervolgen van strafbare feiten**VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR JUSTITIE¹**
Vastgesteld 3 juli 1984

De leden van de fractie van het **C.D.A.** wilden de volgende opmerkingen maken en vragen stellen.

De Justitie-begroting van 1975 citerend wijst de commissie-Duk in haar rapport erop dat «de politieke verantwoordelijkheid van de minister afwegende tegen de eigen bevoegdheid van het openbaar Ministerie, voor de minister zal moeten gelden dat hij een oordeel in concrete zaken slechts dan aan zich mag trekken indien hij ten aanzien daarvan een verantwoordelijkheid bezit die preponderant is ... de minister zal zich bij voorbeeld van oordeel onthouden omtrent de opportuniteit van (verdere) vervolging in een politiek kleurloze zaak».

Op pagina 20 van de memorie van antwoord aan de Tweede Kamer wordt gesteld «dat de minister van Justitie uiteraard ten aanzien van het door hem gevoerde beleid tegenover het parlement verantwoording schuldig is. Hij kan, zowel wat het algemene vervolgingsbeleid als het beleid in individuele strafzaken betreft, door het parlement worden aangesproken».

Blijkens de Handelingen van de UCV van 5 december 1983 naar aanleiding van het jaarverslag van 1982 van het openbaar Ministerie is de minister van mening: «Er is in individuele gevallen alleen ruimte voor een marginale toetsing, maar de minister is wel verantwoordelijk voor het algemene vervolgingsbeleid dat het Openbaar Ministerie voert. Ik wil dat nog onderstrepen door te zeggen dat de ministeriële verantwoordelijkheid ten volle geldt voor het algemene vervolgingsbeleid maar dat die verantwoordelijkheid in individuele gevallen inderdaad beperkt is en zelfs in meerdere opzichten».

De hierboven geciteerde opvattingen zijn, zij het genuanceerd, toch enigszins verschillend.

Gaarne zouden de aan het woord zijnde leden het standpunt van de minister willen vernemen.

Is het Gerechtshof in het kader van een beklagprocedure van artikel 12 Sv in enig opzicht (formeel) gehouden in zijn beslissing (mede) te verdisconteren de inhoud van de algemene richtlijnen van het openbaar Ministerie inzake het vervolgingsbeleid?

Is de minister van mening dat het Gerechtshof zijn beslissing in het kader van een beklagprocedure zou kunnen/mogen motiveren met een uitsluitend beroep op de inhoud van algemene richtlijnen inzake het vervolgingsbeleid die in het aan hem voorgelegde geval niet zouden nopen tot vervolging?

¹ Samenstelling:

Mw. Leyten-de Wijkerslooth de Weerdesteyn (CDA) voorzitter, Wagemakers (CDA), Kuiper (CDA), Mw. J. van der Meer (PvdA), Van Veldhuizen (PvdA), Burkens (VVD), Heijne Makkreel (VVD), Glastra van Loon (D'66), Van der Lek (PSP), Hoekstra (CPN), Abma (SGP), De Gaay Fortman (PPR), Schuurman (RPF) en Van der Jagt (GPV).

Blijkens de Handelingen van de Tweede Kamer, blz. 4346, 2e kolom, acht de minister het denkbaar dat een Gerechtshof zou beslissen dat in het aan hem voorgelegde geval van vervolging zou dienen te worden afgezien «omdat overbelasting van het Openbaar Ministerie of rechterlijke colleges daarvoor aanleiding geeft c.q. om gronden aan het algemeen belang ontleent, namelijk dat deze organen niet «verstopt» moeten raken».

Heeft de bestaande jurisprudentie reeds een voorbeeld van een zodanige beslissing opgeleverd?

Is de omstandigheid, dat er beklag is gedaan door een belanghebbende over niet vervolging, als zodanig een element van enig gewicht dat het Gerechtshof mede zou kunnen c.q. dienen te verdisconteren bij beoordeling van de vraag of in dat geval tot vervolging zou dienen te worden overgegaan?

Indien deze vraag bevestigend wordt beantwoord, kan zulks dan tot feitelijke rechtsongelijkheid aanleiding geven tussen gevallen waarin wel c.q. niet beklag is gedaan?

Indien het Hof in een reeks van beslissingen zou afwijken van de inhoud van een algemene richtlijn zonder dat de omstandigheden van de aan hem voorgelegde concrete gevallen, daartoe aanleiding hebben gegeven c.q. kunnen hebben gegeven, welke gevolgen zal zulks dan redelijkerwijze hebben c.q. dienen te hebben voor de inhoud c.q. toepassing van de desbetreffende richtlijn? Dient het openbaar ministerie zijn algemene vervolgingsbeleid mede af te stemmen op datgene wat door het Gerechtshof in het kader van beklagprocedure ex artikel 12 Sv (bij herhaling) wordt overwogen?

De leden behorende tot de V.V.D.-fractie sloten zich bij voorgaande vragen aan.

De C.D.A.-fractie is van mening, dat bij de beoordeling door het openbaar ministerie van de vraag of in een bepaald geval vervolging al dan niet opportuun is, geen betekenis mag worden toegekend aan het feit dat er in de wet de mogelijkheid van een beklagprocedure is voorzien, en dat daarvan in het betreffende geval geen gebruik is gemaakt c.q. reeds is aangekondigd daarvan wel gebruik te maken. Deelt de minister deze opvatting?

Acht de minister het meer in het algemeen – afgezien van de eventuele toepassing van een beklagprocedure – wenselijk dat het slachtoffer van een strafbaar feit c.q. de positie van het slachtoffer ten gevolge van een strafbaar feit, een (grotere) rol gaat spelen in de beoordeling van de vraag of tot vervolging van dat strafbare feit wordt overgegaan?

Kan de minister enig cijfermateriaal geven over de laatste jaren ten aanzien van het aantal klachten terzake van niet (verdere) vervolging waarin op basis van een beslissing van het Gerechtshof alsnog tot vervolging is overgegaan?

Is dit aandeel van «toegewezen klachten» over een langere periode bezienswaardig?

Betreft het hier over het algemeen gevallen waarin het Gerechtshof vervolging nodig achtte, terwijl het openbaar ministerie juist op basis van de door hem gehanteerde richtlijnen van vervolging had afgezien?

Doet zich een ongelijkheid in kosten voor wanneer het gaat om opvragen van kopieën van stukken afhankelijk van de situatie of men zich voor een kopie wendt tot het openbaar ministerie dan wel tot het Hof?

Op welke wijze denkt de minister een zodanig verschil in kostenberekening ongedaan te maken?

Bij behandeling van een hoger beroep van rechtswege ex artikel 250 A, lid 3, is het zeer wel mogelijk dat de samenstelling van het college in beginsel een geheel andere is dan het college dat de zaak van de klager in eerste instantie heeft behandeld. Voorts is het Hof dat in hoger beroep oordeelt over een bezwaarschrift tegen een dagvaarding of een kennisgeving van de verdere vervolging dan wel oordeel over de voorlopige hechtenis, bevoegd later de zaak in dezelfde samenstelling ten gronde te beoordelen.

Wat was, gelet op het bovenstaande, de aanleiding toch het gestelde in artikel 12 N op te nemen?

Brengt de terminologie «is gevraagd» in artikel 246, lid 3, met zich dat indien bij voorbeeld beklag is gedaan door een persoon die zeker niet als belanghebbende kan worden aangemerkt, weshalve het Hof het beklag niet ontvankelijk heeft verklaard c.q. zal verklaren, toch een procedure van bewilling door het Hof nodig is voor een kennisgeving van niet verdere vervolging?

Er is dan immers een bevel krachtens artikel 12 of artikel 12a «gevraagd». Het voorgestelde artikel 12a, lid 1, bepaalt dat het Hof bevel tot vervolging geeft als het van oordeel is dat vervolging «had moeten plaatsvinden».

Staat de gebruikte terminologie ervoor in de weg dat de wenselijkheid van de vervolging wordt beoordeeld naar het moment waarop het Hof oordeelt?

Waarom zijn in artikel 12j de artikelen 23, lid 1, en 23, lid 4, niet van toepassing verklaard? Betekent bij voorbeeld het niet van toepassing verklaren van artikel 23, lid 1, dat het Hof niet de overbrenging van de persoon wiens vervolging wordt gevraagd kan gelasten?

Dient de mededeling dat men niet verplicht is te antwoorden ook gedaan te worden in het geval de persoon, wiens vervolging wordt verlangd, door of namens de Procureur-Generaal wordt gehoord in verband met het door laatstgenoemde aan het Hof uit te brengen verslag ten aanzien van het beklagschrift vóór de behandeling van het beklag in de raadkamer?

De leden van de fractie van de P.v.d.A. stelden de vraag op welke wijze met een klacht dient te worden gehandeld, indien de Procureur-Generaal de aanvankelijk seponerende officier van justitie opdraagt alsnog een vervolging in te stellen. Komt het Hof dan nog toe aan behandeling van de klacht?

Deze leden zouden voorts gaarne een uiteenzetting ontvangen over het verschil in de opdracht aan de commissie-Vaillant en een nadere opdracht aan de commissie-Duk (stuk nr. 9 respectievelijk nrs. 8 en 9).

Hangen deze opdrachten niet zo nauw samen, dat advisering door één enkele commissie meer gewenst is?

De voorzitter van de commissie,
mw. Leyten de Wijkerslooth de Weerdesteyn

De griffier van de commissie,
mw. Dijkstra-Liesveld